

עפ"ג (באר שבע) 41749-04-24 - יהודה עדי עמר נ' מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

02 יולי 2024

עפ"ג 41749-04-24 עמר(עציר) נ'

מדינת ישראל

לפני כבוד השופט הבכיר, אליהו ביתן

כבוד השופטת, טל לחיאני שהם

כבוד השופט יואב עטר

יהודה עדי עמר (עציר)

המערער:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

נוכחים:

המערער ובא-כוחו,

ב"כ המשיבה, עו"ד עמית גינת

פסק דין

המערער הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית.

בכתב האישום שהמערער הודה בעובדותיו נטען שהחל ממועד שאינו ידוע למאשימה ועד ליום 11.06.23 המערער החזיק בדירתו סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 22 גרם נטו וסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 50 גרם נטו.

שירות המבחן ערך תסקיר על המערער בו צוין שהמערער בן 27, רווק. עברו הפלילי כולל ארבע הרשעות קודמות בגין עבירות סמים ואלימות, והוא ריצה מאסרים קודמים. אשר לעבירה, המערער מודה בביצועה אך טוען שרק הקנבוס שייך לו והקוקאין שייך לאחר שביקש ממנו לשמור עבורו את הסם. שיתף שמנהל קשרים עם עבריינים. סיפר שנהג לצרוך גראס ושלאחר שחרורו מהמאסר האחרון החל בשיקום מטעם רש"א ושולב במרכז יום. תחילה שיתף פעולה ובשלב מסוים הפסיק את הטיפול. בהמשך שולב במרכז ערב אך לא שיתף פעולה ולאחר זמן נעצר בתיק הנוכחי. שירות המבחן סקר את

גורמי הסיכוי והסיכון של המערער. ציין שלמערער דפוסים עבריינים מושרשים והוא שב ומבצע עבירות. העריך שהמערער זקוק לטיפול אינטנסיבי. ולאור סירובו של המערער להשתלב בטיפול, נמנע מהמלצה טיפולית עליו.

התביעה טענה שמתחם העונש ההולם נע בין 20 ל- 48 חודשי מאסר בפועל וביקשה להטיל על המערער 30 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

ההגנה טענה שמתחם העונש ההולם נע בין 8 ל- 18 חודשי מאסר בפועל וביקשה להטיל על המערער עונש שלא יעלה על 11 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט התייחס לערכים המוגנים בעבירות הסמים ולמידת הפגיעה בהם, אותה הגדיר כגבוהה, לנסיבות ביצוע העבירות, ולמדיניות הענישה הנוהגת לגבי עבירות הסמים, וקבע שמתחם העונש ההולם למעשי המערער נע בין 20 ל- 42 חודשי מאסר בפועל. בקביעת העונש ההולם, בית המשפט התייחס לעברו הפלילי של המערער, להתרשמות שירות המבחן ממנו ולצורך בהרתעתו, והטיל על המערער 26 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו ובמצטבר לכל עונש מאסר שהוא מרצה, מאסר על תנאי, קנס בסך 10,000 ₪, ו- 6 חודשי פסילה מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה.

מכאן הערעור.

ב"כ המערער טוען שבית המשפט קמא קבע מתחם עונש חמור אף ביחס לפסיקה שהובאה בגזר הדין, בה נקבעו מתחמי עונש שהרף התחתון שלהם, על פי רוב, עמד על 15 חודשי מאסר והרף העליון על 36 חודשי מאסר, וזאת גם במקרים בהם דובר בהחזקת כמות סם גדולה יותר. מפנה לפסיקה נוספת. וטוען שיש לקבוע מתחם עונש שתחתיתו עומדת על שנת מאסר בפועל ולהטיל על המערער עונש בתחתית המתחם. עוד טוען, שהיה על בית המשפט לתת משקל להסבר המערער הנוגע לכך שהחזיק את סם הקוקאין עבור אחר. ושבית המשפט לא נתן כל משקל לנסיבות חייו של המערער, לשיתוף הפעולה שלו בקבוצת טיפול ייעודית לאלימות, ולהודאתו בעבירות. בדיון היום ציין שהמערער נושא עונש מאסר נוסף של 10 חודשים בעבירת אלמ"ב ועל כן סיכויי לקבל שחרור מוקדם מהמאסר נמוכים. והוא עותר להקל משמעותית בעונשו של המערער.

ב"כ המשיבה ציין את עברו הפלילי של המערער, טען לחומרת עבירות הסמים, וטען שהעונש שהושת על המערער איננו חורג מהמקובל בנסיבות. וביקש לדחות את הערעור.

קראנו את כלל החומרים שהוצגו לפנינו ושמענו את טיעוני הצדדים והחלטנו לדחות את הערעור על רכיב המאסר תוך הקלה מסוימת ברכיב הקנס.

הפגיעות, הישירות והעקיפות, הנגרמות למשתמשים בסמים הקשים, למשפחותיהם, לסביבתם הקרובה, לקהילה בה הם חיים, ולחברה בכללה, הן העומדות בבסיס ההתייחסות הרצינית והמחמירה של החברה לתופעה זו, הבאה לביטוי בין היתר בעונש הקבוע לעבירות הסמים הקשות - 20 שנות מאסר.

החומרה העקרונית של עבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית דומה במהותה לחומרת עבירת הסחר בסמים. כל אחת מהן מגדילה את זמינות הסמים המסוכנים למשתמשים ובכך גורמת לפגיעות הכרוכות בשימוש בסמים מסוכנים.

הערכת מידת חומרת מעשה עבירה קונקרטי של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית מושפעת בעיקר מסוג הסם וכמותו. וכאן המערער החזיק סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 22 גרם נטו וסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 50 גרם נטו, שלא לצריכתו העצמית.

הקוקאין נמנה על קטגוריית הסמים הקשים. צריכתו משפיעה על מערכת העצבים המרכזית וההתמכרות לו היא מהחזקות ביותר. המשתמשים בו נוטים להגדיל את מנת הצריכה שלהם, דבר הגורם לתופעות פיזיולוגיות והתנהגותיות שליליות, והפסקת השימוש בו כרוכה בתהליך קשה במיוחד, כולל מקרים רבים של דיווח על תגובות היסטוריות ופסיכוטיות. (ראה ע"פ 6029/03 מדינת ישראל נ' גולן שמאי, פ"ד נח(2), 734 בעמ' 739).

פקודת הסמים קובעת חזקה שמי שמחזיק בסם הקוקאין במשקל העולה על 0.3 גרם עושה זאת שלא לצורך צריכתו העצמית. ומכאן שכמות הסם שהמערער החזיק מספיקה להכנת עשרות רבות של מנות סם.

בנוסף לסם הקוקאין המערער החזיק גם סם מסוג קנבוס במשקל 50 גרם.

החזקת סמים מסוגים שונים בכמויות מסחריות מלמדת על טיב ומידת מעורבות המערער בעסקי הסמים.

אשר לנתוני המערער, המערער בן 27. לחובתו הרשעות קודמות בעבירות החזקת סמים לצריכה עצמית ובעבירות אלימות, והוא ריצה מאסרים קצרים.

שירות המבחן העריך שהמערער זקוק לטיפול אינטנסיבי בתחום הסמים ובפועל הוצע למערער להשתלב במסגרת המעצר בטיפול הכנה לגמילה אולם הוא סירב לכך.

הנתונים והשיקולים שהוצגו עד כה מצדיקים הטלת ענישה משמעותית על המערער. נדמה שעל כך אף ב"כ המערער איננו חולק.

השאלה העומדת להכרעה כאן נוגעת למידת עונש המאסר ההולמת את הנסיבות.

נתנו דעתנו לכלל הנתונים והנסיבות הנוגעים לענין, ובין היתר לעונשים שהוטלו בנסיבות דומות, ומצאנו שנתוני המקרה אינם מצדיקים התערבות בעונש המאסר של המערער. אשר לקנס, בית המשפט קמא לא קבע במסגרת גזר הדין מהו מתחם הקנס ההולם במקרה זה ולא נתן דעתו ליכולתו של המערער לעמוד בתשלום הקנס, ובנסיבות החלטנו להקל במידת מה בגובה הקנס שנקבע.

אנו מוצאים לנכון לציין כי טענת הסנגור לפיה היה על בית המשפט לקבל את טענת המערער בשירות המבחן לפיה הוא החזיק בסם הקוקאין עבור אחר, ולהתחשב בעובדה זו בקביעת מתחם העונש ההולם, איננה מקובלת עלינו.

סעיף 40 י' (ד') בחוק העונשין התשל"ז-1977 קובע, שכתב האישום שנאשם הודה בעובדותיו יכלול את כל העובדות והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. ובהסדר הטיעון עליו חתומים בין היתר הנאשם ובא כוחו, מצוין מפורשות כי "... הצדדים להסדר לא יחרגו בטיעוניהם לעונש מעובדות כתב האישום שהוגש לבית המשפט על ידי המאשימה, לא יסתרו אותן, לא יגרעו מהן ולא יוסיפו עליהן". הגרסה שהמערער מסר בשירות המבחן אינה חלק מעובדות כתב האישום המתוקן והיא מוסיפה עובדה על עובדות כתב האישום המתוקן; המערער נמנע מלהעיד כעד וממילא לא מסר את הגרסה האמורה בבית המשפט ולא עמד לחקירה נגדית עליה (ראה סעיפים 189 ו-161 בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982); וגרסה זו לא הוצגה אפילו במסגרת דברי המערער לעונש. במצב דברים זה אין לראות בדברים שהמערער אמר לשירות המבחן, מחוץ לכותלי בית המשפט, כגרסה שהוכחה. יוזכר, שלשם הוכחת נסיבה מקלה הקשורה בביצוע העבירה על הנאשם להציג ראיות ברמת הוכחה הנדרשת במשפט אזרחי (ראה סעיף 40 י' (ג) בחוק העונשין).

אשר על כן אנו דוחים את ערעור המערער על רכיב המאסר בפועל ומעמידים את סכום הקנס שעל המערער לשלם על 5000 ₪ או 20 ימי מאסר תחתיו. המערער ישלם את הקנס ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 15.8.24. תשלום שלא ישולם במועדו יעמיד את כל יתרת הסכום לתשלום מיידי.

יתר הוראות גזר הדין של בית המשפט קמא יעמדו בעינן.

ניתן והודע היום כ"ו
סיוון תשפ"ד,
02/07/2024 במעמד
הנוכחים.

אליהו ביתן, שופט בכיר
טל לחיאני שהם,
שופטת
יואב עטר, שופט